ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΣΠΕΡΙΑΝ ΕΥΡΩΠΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑΝ ΜΕΤΕΝΕΓΚΟΝΤΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ.

Πρὸ τῆς ἁλώσεως ἤδη καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως (ἤτοι κατὰ τὸν ΙΔ' καὶ ΙΕ' αἰῶνα) πολλοὶ πεπαιδευμένοι Ἕλληνες, φεύγοντες τὸν ἄσπονδον ἐκεῖνον τοῦ χριστιανισμοῦ ἐχθρὸν καὶ τὸν ὀλετῆρα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος, μετηνάστευσαν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅπου εἴτε διὰ τῆς συμπεριφορᾶς των, εἴτε διὰ τῆς διδασκαλίας των, διὰ συγγραμμάτων καὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν κλασικῶν μετέδωκαν τὰ πρῶτα σπέρματα ἀληθοῦς παιδείας, ἐξ ὧν ἔμελλε νὰ ἀναβλαστήσῃ ὁ νέος τῆς Εὐρώπης πολιτισμός. Ἡ μνεία τῶν ἀνδρῶν τούτων εἶνε, ὡς λέγει ὁ ἐξοχώτερος καὶ ἐμβριθέστερος τῆς Γερμανίας ἱστορικὸς Σχλόσσερος*), ἐν μέρει μὲν καθῆκον εὐγνωμοσύνης, ἐν μέρει δ' ἀναγκαίαν ἕκαστος πεπαιδευμένος γινώσκῃ ἐκ τίνων πηγῶν καὶ διὰ τίνων ὀργάνων ἦλθε κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ἑσπερίαν Εὐρώπην ἡ ἐπιστήμη, ἥτις ἤδη κατέστη κοινὸν ἁπάντων κτῆμα.

Ὡς πρόδρομοι τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος μεταναστῶν Ἑλλή-

---

* Weltgeschichte für das Deutsche Volk τομ. 9 σελ. 100.